

Ny opplæringslov – Høringshjelp

Hovedutvalget for oppvekst og kvalifisering, Larvik 21. oktober 2021

Jorun Sandsmark

Utsatt lov – samme høringsfrist.

- **Revidering av opplæringslova**
- Utgreiinga frå opplæringslovutvalet, NOU 2019: 23 Ny opplæringslov blei levert i 2019 og var på offentlig høyring i 2020. Kunnskapsdepartementet har vurdert forslaga i NOU-en og dei over 700 høyringssvara. Departementet har utarbeidd eit samla forslag til ny opplæringslov, med vidareføringar av dagens lov, men òg med nye forslag. Forslaget blei sendt på brei offentlig høyring 26.august 2021. Departementet tek sikte på at endeleg forslag til ny opplæringslov skal leggast fram for Stortinget våren 2023. Det er forslag til løyvingar i dette budsjettet som vil gjere det mogleg for kommunar og fylkeskommunar å setje i verk viktige tiltak allereie i 2022. Nokre av desse tiltaka foreslår departementet å lovfeste i den nye opplæringslova. (s 71 i budsjettforslaget for KD)

Utgangspunkt

Hva kjennetegner en god opplæringslov?

Opplæringslovutvalgets målsetting:

- Ny opplæringslov skal:
  - Ivareta behovene til barn, unge og voksne i grunnopplæringen
  - Være brukervennlig og anvendbar
  - Plassere ansvar på riktig sted

- Hva betyr det at loven er brukervennlig?
- Hvem er bruker av opplæringsloven?
- Hva betyr det at loven er anvendbar?
- Kan loven være like anvendbar for alle brukerne?

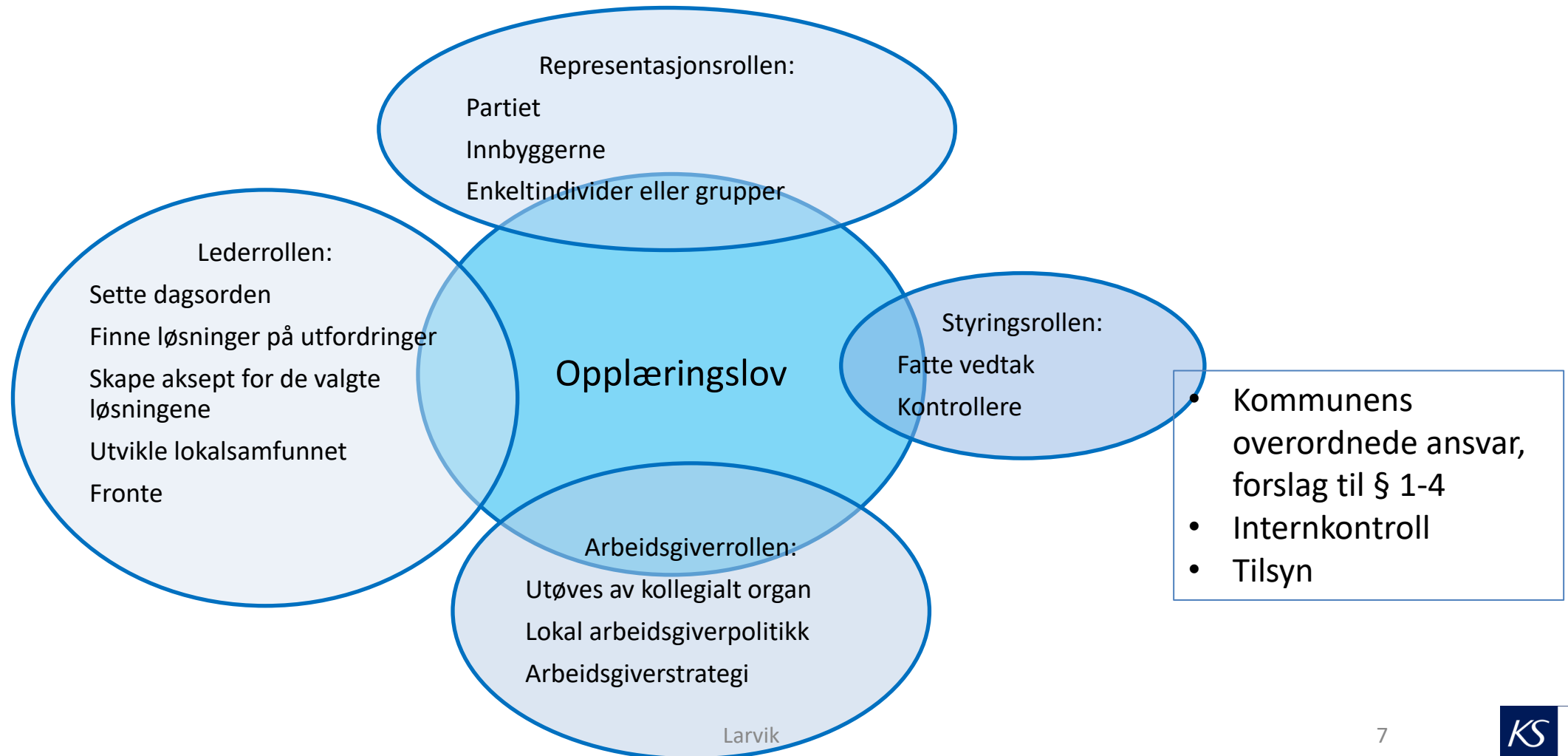
- **Kapittel 2. Det kommunale og fylkeskommunale selvstyret**
- **§ 2-1. *Kommunalt og fylkeskommunalt selvstyre***
- Norge er inndelt i kommuner og fylkeskommuner med en egen folkevalgt ledelse.
- Hver kommune og fylkeskommune er et eget rettssubjekt og kan ta avgjørelser på eget initiativ og ansvar.
- Kommunene og fylkeskommunene utøver sitt selvstyre innenfor nasjonale rammer. Begrensninger i det kommunale og fylkeskommunale selvstyret må ha hjemmel i lov.
- **§ 2-2. *Prinsipper for nasjonale myndigheters forhold til det kommunale og fylkeskommunale selvstyret***
- Det kommunale og fylkeskommunale selvstyret bør ikke begrenses mer enn det som er nødvendig for å ivareta nasjonale mål.
- Offentlige oppgaver bør fortrinnsvis legges til det forvaltningsnivået som er nærmest innbyggerne.
- Innenfor rammene av nasjonal økonomisk politikk bør kommuner og fylkeskommuner ha frie inntekter som gir økonomisk handlingsrom.

Veileder for statlig styring av kommunesektoren

- Begrensninger i det kommunale og fylkeskommunale selvstyret må ha hjemmel i lov.
- Forholdsmessighetsprinsippet
- Nærhetsprinsippet
- Finansieringsprinsippet

- Nasjonale formål

Roller og mulighetsrom

Internkontroll

- **Kommuneloven: Kapittel 25. Internkontroll**
- **§ 25-1. Internkontroll i kommunen og fylkeskommunen**
- Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.
- Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.
- Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren
  - a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
  - b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer
  - c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
  - d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
  - e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.
- **§ 25-2. Rapportering til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og statlig tilsyn**
- Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret og fylkestinget om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Læreren som forsvant.

Jeg savner læreryrket hver eneste dag. Men jeg stakk ikke uten grunn.

- «I den nye jobben har jeg frihet til å legge opp arbeidsdagen og -metodene etter hva jeg mener er mest fornuftig. Logikken er at det er jeg, som står i de ulike situasjonene, som har best forutsetninger til å finne de beste løsningene. Ikke en kommunepolitiker eller en departementsråd.
- Og har jeg en diskusjon eller er uenig med overordnede, opplever jeg en dyp respekt for vurderingene og observasjonene jeg gjør. Det betyr selvfølgelig ikke at jeg alltid har rett, men jeg slipper for eksempel å gjennomføre tester eller dra på kurs, som jeg overhodet ikke ser nytta av.
- **Det er ingen kommunepolitiker som tvinger meg til å gjennomføre skriftlige halvårsvurderinger, som alle vet er mindre effektivt enn muntlige. De skriftlige vurderingene stjeler tid, som isteden kunne vært brukt på den eleven som sliter, eller enkelt og greit planlegge eller evaluere undervisning.»**
- <https://www.nrk.no/ytring/laereren-som-forsvant-1.15648731>.

• Forskrift til opplæringsloven

• § 3-12. Halvårsvurdering i fag

- Halvårsvurdering i fag er ein del av undervegsvurderinga. Den skal vise kompetansen eleven, lærlingen, lære kandidaten eller praksisbrevkandidaten har i faget, og gi rettleiing om korleis han eller ho kan auke kompetansen sin. Elevar, lærlingar, lære kandidatar og praksisbrevkandidatar skal få halvårsvurdering utan karakter gjennom heile opplæringsløpet.
- Frå 8. årstrinn skal elevar i tillegg ha halvårsvurdering med karakter. **Halvårsvurdering med karakter skal vere skriftleg** og gi uttrykk for den kompetansen eleven har nådd ut frå det som er forventa på tidspunktet for vurderinga. Vurderinga skal givast midt i opplæringsperioden, og ved slutten av opplæringsåret for fag som ikkje blir avslutta. I fag med fleire standpunkt karakterar gir læreplanane informasjon om talet på karakterar i halvårsvurderinga.
- Faglærer gjennomfører halvårsvurderinga for elevar. Instruktøren skal gjennomføre halvårsvurderinga for lærlingar, lære kandidatar og praksisbrevkandidatar.

De viktigste endringene

Nye regler og endring i eksisterende regler : Grunnopplæringen

- å lovfeste at det skal være elevråd valgt av elevene ved alle grunnskoler og videregående skoler, med mindre elevene velger å organisere seg på en annen måte (se kapittel 16)
- å innføre en plikt til å følge opp elever som har høyt fravær (se kapittel 14)
- å presisere at statsforvalteren ikke må vurdere alle delene av aktivitetsplikten når det tas stilling til saker gjennom håndhevingsordningen for skolemiljø saker (se kapittel 30)
- å presisere at den pedagogisk-psykologiske tjenesten skal støtte og veilede skolene i deres arbeid med forebygging og tidlig innsats (se kapittel 24)
- å fjerne kravet om sakkyndig vurdering fra den pedagogisk-psykologiske tjenesten før vedtak om personlig assistanse eller fysisk tilrettelegging, tidlig eller utsatt skolestart, opplæring i og på norsk tegnspråk og opplæring i punktskrift mv. (se kapittel 24)
- å innføre en ny lovregel om at personer med en universitets- eller høyskoleutdanning som gjør dem særlig egnede til å ivareta behovet til eleven, men som ikke er lærere, skal kunne gi individuelt tilrettelagt opplæring når det er fastsatt i elevens
- enkeltvedtak om individuelt tilrettelagt opplæring (se kapittel 22)
- å presisere at elever som har bodd kort tid i Norge, har rett til morsmålsopplæring med mindre det er åpenbart unødvendig (se kapittel 25)
- å presisere at dersom eleven får opplæring i samisk gjennom fjernundervisning, skal kommunen og fylkeskommunen tilby eleven en del av opplæringen i et samiskspråklig miljø når det er nødvendig for at opplæringen skal være trygg og pedagogisk forsvarlig (se kapittel 27)
- å lovfeste at kulturskolen skal ha nulltoleranse mot krenkelser og arbeide for å fremme et trygt og godt skolemiljø (se kapittel 38.5)

Nye regler og endringer i eksisterende regler: G

- å utvide retten til å tilhøre en egen skriftspråkgruppe slik at den gjelder ut 10. trinn (se kapittel 11)
- å utvide dagens regler slik at alle elever med kvensk eller norskfinsk bakgrunn som går på skole i Troms og Finnmark fylke, har rett til opplæring i kvensk eller finsk i grunnskolen (se kapittel 28)
- å innføre en meldeplikt for foreldre som vil drive privat grunnskoleopplæring i hjemmet, og pålegge kommunene en plikt til å føre tilsyn innen tre måneder etter at opplæringen har startet (se kapittel 36)

Nye regler og endringer i eksisterende regler: VGO

- å utvide retten til videregående opplæring for ungdom slik at den gjelder fram til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse (se kapittel 40)
- å innføre rett til læreplass eller et annet tilbud på videregående opplæring trinn 3 (se kapittel 42)
- å oppheve dagens begrensning på ett omvalg slik at ungdom i videregående opplæring får rett til et ubegrenset antall omvalg fram til søknadsfristen for inntak det kalenderåret de fyller 19 år (se kapittel 40)
- å innføre at de mellom 19 og 24 år får rett til å velge om de vil ha opplæring organisert for ungdom eller voksne (se kapittel 40)
- å innføre en plikt til å tilby intensiv opplæring til elever i videregående opplæring som står i fare for ikke å bestå fag (se kapittel 21)
- å innføre at elever som har hatt opplæring i samisk i grunnskolen, har rett til opplæring i samisk i den videregående opplæringen (se kapittel 27)
- å innføre plikt for fylkeskommunene til å ha et overgangstilbud for elever som har rett til videregående opplæring, men som mangler faglige eller språklige forutsetninger for å kunne delta i, fullføre og bestå videregående opplæring (se kapittel 40)
- å innføre en plikt for fylkeskommunene til å sørge for at de som har læretid i bedrift, får tilgang til rådgivning om utdannings- og yrkesvalg og rådgivning om sosiale og personlige forhold (se kapittel 39)
- å utvide oppfølgingstjenestens målgruppe til å omfatte personer til og med 24 år (se kapittel 45)

Nye regler og endringer i eksisterende regler: VO (kap. 43)

- å utvide retten til videregående opplæring for voksne slik at den gjelder fram til oppnådd studie- eller yrkeskompetanse
- å innføre at voksne deltagere har rett til læreplass eller et annet opplæringstilbud som leder fram til sluttkompetanse
- å innføre rett til opplæring i samisk for samer i forberedende opplæring og videregående opplæring for voksne, og på samisk i forberedende opplæring for voksne samer når det er nødvendig for å sikre forsvarlig opplæring
- å innføre rett til opplæring i norsk tegnspråk og punktskrift for voksne deltagere med hørsels- og synshemming
- å innføre rett til individuell tilrettelegging av opplæringen for voksne deltagere i videregående opplæring, men mer begrenset enn for barn og unge
- å innføre rett til særskilt språkopplæring i forberedende opplæring for voksne
- å innføre rett til forsterket opplæring i norsk for voksne deltagere i videregående opplæring fram til de kan norsk godt nok til å følge den vanlige opplæringen

Lærernorm (NOU kap. 26.3.4)

- Kravet om lærertetthet erstattes med:
  - et krav om at læreren som hovedregel er til stede i all opplæring (omtalt i kapittel 39.4.1)
  - et krav om forsvarlig vikarordning (omtalt i kapittel 39.4.2)
  - styrking av rådgivningen om sosiale og personlige forhold (omtalt i kapittel 42.6)
  - en åpning i loven som tillater at personer med høy og relevant kompetanse, men som ikke har lærerutdanning, i særlige tilfeller skal kunne gi individuelt tilrettelagt opplæring og ha ansvaret for slik opplæring på lik linje med lærere (omtalt i kapittel 31.5.7)
  - et krav om forsterket innsats, som vil gjelde alle trinn i grunnopplæringen (omtalt i kapittel 31.5.4)
  - et generelt forsvarlighetskrav, som kan være gjenstand for tilsyn (omtalt i kapittel 15)
  - Alle henvisninger er til NOU-en.

Selve høringen

KS fremhever som positivt i høringsnotatets forslag til lovtekst:

- Det er ikke formulert forslag til lovregulering av et generelt forsvarlighetskrav. Departementet uttaler likevel at det ikke har tatt standpunkt til hvorvidt det skal lovfestes eller ikke, og ber om innspill.
- Det er ikke formulert forslag til lovregulering om fysisk inngripen. Departementet uttaler likevel at det ikke har tatt standpunkt til hvorvidt det skal lovfestes eller ikke, og ber om innspill.
- Departementet fastslår allerede i kap. 1 i lovteksten at kommuner og fylkeskommuner er ansvarlig for grunnopplæringen og uttaler i høringsnotatet betydningen av sammenheng mellom ansvar og myndighet

Noen forslag i høringsnotatet som KS ikke støtter

- Flytting av formålsbestemmelsen om tilpasset opplæring fra formålkapitlet i gjeldende lov til en pliktbestemmelse i § 11-1. En formålsbestemmelse innebærer også plikt, men slik regelen nå er formulert, vil dette øke dokumentasjonsbyrden gjennom plikt til internkontroll og vil også være gjenstand for tilsyn med tilhørende dokumentasjonskrav.
- Videreføring av at statsforvalteren i håndhevingsordningen i skolemiljøsaker skal fatte vedtak om hva skolene skal gjøre. KS ønsker i stedet Opplæringslovutvalgets forslag om at statsforvalteren skal fatte et opprettingsvedtak slik at hovedregelen er at kommunene/fylkeskommunene selv skal beslutte hvilke tiltak som skal iverksettes (§ 12-6).
- Lovregulering av organiseringen av skoledemokratiet (§ 10-5).
- Krav om forsvarlig vikarordning (§ 17-7)

Forslag i høringsnotatet som KS ønsker innspill til:

- Regulering av fjernundervisning (§ 14-4)
- Ønske om regulering av fysisk inngripen overfor elever og hvordan en eventuell regulering kan utformes
- PPTs rolle i forhold til opplæring i bedrift
- Oppgavebeskrivelsen til Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) (§ 11-13)
- Nye rettigheter innen voksenopplæring (rett til fornyet opplæring ved endringer i samfunnet (§ 19-6), rett til særskilt norskopplæring (§ 19-8), rett til realkompetansevurdering for voksne med rett til «førebuande opplæring (grunnskoleopplæring) (§ 19-8))
- Administrative og økonomiske konsekvenser av lovforslagene.

- Dersom det er andre forslag, eventuelt fravær av forslag KS (og kommunene/fylkeskommunene) absolutt bør kommentere i sin(e) høringsuttalelse(r), er det mulig også å gi innspill på disse.

Forslag KD ikke har tatt stilling til ennå

Spørsmål KD ikke har tatt stilling til i høringsnotatet

- Innføring av et generelt forsvarlighetskrav i opplæringsloven (kap. 9 i høringsnotatet)
- Regler om bruk av fysiske inngrep mot elever (kap. 31 i høringsnotatet)
- Hvilken rolle PPT skal spille i forbindelse med opplæring i bedrift (kap. 24 i høringsnotatet)
- Krav om at lærer som hovedregel skal være til stede i opplæringssituasjonen (kap. 48 i høringsnotatet)
  - Hvem er lærer?
  - Fjernundervisning

Fjernundervisning

Opplæringslovutvalget

- § 13-3. Gjennomføring av opplæringa med tekniske hjelpemiddel utan at læraren er til stades saman med elevane (fjernundervisning) Dersom elevane og læraren kan kommunisere effektivt med tekniske hjelpemiddel og det er gode grunnar for å gjennomføre opplæringa på denne måten, kan det gjerast unntak frå hovudregelen i § 15-4 om at læraren skal vere til stades saman med elevane. Kommunen og fylkeskommunen må i så fall kunne godtgjere at denne opplæringa er trygg og pedagogisk forsvarleg.

Prop 145 L (2020-2021) (Stoppet i stortingskomiteen)

- Ny § 8-4 skal lyde:

§ 8-4 Fjernundervisning

Delar av opplæringa kan gjennomførast utan at læraren er til stades saman med elevane som fjernundervisning. Fjernundervisning kan brukast dersom kommunen og fylkeskommunen kan godtgjere at det er gode grunnar for det og opplæringa vil vere trygg og pedagogisk forsvarleg. Fjernundervisninga må gjennomførast slik at elevane og læraren kan kommunisere effektivt med tekniske hjelpemiddel.

At det må vere gode grunnar til å gjennomføre opplæringa som fjernundervisning, betyr at fordelane for elevane må vere større enn ulempene ved å gjennomføre opplæringa slik. Fordelar kan mellom anna vere moglegheit til å få tilbod i fag som elles ikkje ville vore mogleg, og moglegheit til få betre tilpassing ut frå nivå.

I vurderinga av om det vil vere trygt og pedagogisk forsvarleg å gi delar av opplæringa som fjernundervisning, skal det mellom anna takast omsyn til elevane si moglegheit til læring, utvikling, trivsel og sosial samkjensle. Det skal også eigna utstyr og kompetanse til å gi slik opplæring.

At elevane og læraren må kunne kommunisere effektivt, betyr at elevane må ha tilsvarande moglegheit for fagleg hjelp og oppfølging som om læraren var fysisk til stades. Dessutan må læraren ha tilsvarande moglegheit til å gi opplæring, gjere vurderingar og registrere eventuelt fråvær. Dei tekniske løysingane som blir nytta, må leggje til rette for kommunikasjon i sanntid eller med kort responstid.

Elevane skal som hovudregel få fjernundervisning på skolen. Ein elev i grunnskolen kan få fjernundervisning andre stader enn på skolen i særlege tilfelle. Ein elev i vidaregåande skole kan få fjernundervisning andre stader enn på skolen i særlege tilfelle eller etter avtale med rektor.

Departementet kan gi forskrift om fjernundervisning, mellom anna om ytterlegare innskrenkingar eller krav til fjernundervisninga.

Høring Prop 145 L (2020-2021) Fjernundervisning

- Dersom Stortinget realitetsbehandler forslaget nå, er KS synspunkter til forslaget til ny § 8-4 Fjernundervisning, i hovedsak knyttet til lovteksten utforming. Lovteksten er for lang og svært detaljert. Dette gjør ikke lovteksten mer presis og brukervennlig. Den bryter etter KS' mening med norsk lovgivningstradisjon. KS er bekymret for hvilke konsekvenser denne typen lovregulering vil få for ny opplæringslov både når det gjelder lengde, detaljering, presisjon, lesbarhet og dermed også brukervennlighet. KS tror ikke regeletterlevelsen øker ved denne type lovgivning sammenlignet med alminnelig lovgivningsteknikk. KS foretrekker i samsvar med alminnelige lovgivningstradisjon i Norge, mest mulig presist angitt korte formulerte lovtekster. Omtale i forarbeidene brukes for å supplere lovteksten, og man kan benytte veiledere for utfyllende informasjon, selv om veiledere ikke vil være rettslig bindende. KS mener det heller ikke er mulige å fange opp alle ulike situasjoner som måtte oppstå, slik man gjennom forslaget til lovtekst synes å ha til intensjon å gjøre. Det er også ønskelig at visse spørsmål overlates til forvaltningen og profesjonen å ta stilling til gjennom faglige funderte vurderinger».
- KS viser også til at Opplæringslovutvalgets mandat innebar å foreslå føringer for innholdet i lov- og forskriftsregulering. Et av forslagene, som KS støttet, var at generelle regler bør være i lov, mens spesifikke og detaljerte regler bør fastsettes i forskrift dersom man ønsker å gi rettslig normerende regler. KS mener derfor at teksten i forslaget til § 8-4 må redigeres og at det må vurderes hvorvidt deler av lovteksten eventuelt bør gis i forskrift, hvorvidt supplerende kommentarer kan gis som lovkommentarer i forarbeidene, og om det er mer formålstjenlig å bruke veiledere til supplerende informasjon. KS mener at forslag til lovtekst bryter med de prinsipper for lovgivningsteknikk som Opplæringslovutvalget pekte på.

Noen konkrete forslag

Tredje delen – vidaregåande opplæring

- Utvidelse av retten til vidaregåande opplæring for ungdom.
- KS sin høringsuttalelse til Lied-utvalget. <https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/barn-og-unge/skole/Horingssvar-Lied-03072020.pdf>

Fjerde delen – Fellesreglar for grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa

- Skoledemokrati (§ 10-5)
- Følge med på (§ 11-1)
- Tilpasset opplæring (§ 11-1)
- Intensiv opplæring, eneundervisning
- Oppdeling av gjeldende § 5-1 (§§ 11-4, 11-5, 11-6). Fysisk tilrettelegging (§ 11-5) – De fysiske miljøet (§ 12-7)
- Individuelt tilrettelagt opplæring. Betegnelsen. Juss-pedagogikk: hvorfor må det fattes et enkeltvedtak?
- Kompetansekrav for individuelt tilrettelagt opplæring (§ 11-9)
- Håndhevingsordningen og statsforvalterens kompetanse (kap. 12)
- Skolebibliotek (§ 15-5) – hva betyr «særskilt tilrettelagt»?
- Rektor
- Forsvarlig vikarordning (§17-7). Sammenhengen med § 17-8.

Femte delen- Førebuande opplæring og vidaregåande opplæring for vaksne

- Bygge på den kompetansen de vaksne deltakerne allerede har (§ 19-1)
- Kompetansekrav
- Krenkelser og gripe inn, men ikke aktivitetsplikt (§20-2)
- Fylkeskommunene må gis rett til å ramme inn vaksnes rett til re-kvalifisering til yrkeskompetanse som det er behov for i arbeidsmarkedet, jfr. fylkeskommunenes kompetansepolitiske rolle.

- Forsikring (§ 26-3) (står i sjuende delen)

- Liedutvalget

Sjette delen – privat opplæring, godkjenningsordninger og privatistordning

- Privat opplæring (private skoler, dvs som ikke er godkjent etter friskoleloven)
- Hjemmeundervisning
- Godkjenningsordninger utenlandsk fag- og yrkesopplæring
- Privatistordninger (grunnskole - gjelder bare voksne)

Sjuande delen – forskjellige føresegner

Til orientering: KS høring til prop 145L (2020-2021)

- Personopplysninger
- **Ny § 15-10 Behandling av personopplysningar. Høring Prop 145 L (2020-2021)**
- I høringssvaret til Kunnskapsdepartementet om behandling av personopplysninger (GDPR) stilte KS seg positiv til uttrykkelige hjemler for behandling av personopplysninger, samt til intensjonen om å øke fokuset på behandling av personopplysninger i utdanningssektoren. Forslaget til ny § 15-10 i opplæringsloven ivaretar i vesentlig grad disse aspektene. Etter vårt syn ivaretar forslaget også behovene for likebehandling ved at reglene om innhenting og deling av personopplysninger ved bytte av skole langt på vei er de samme enten flyttingen skjer internt i kommunen, mellom kommuner og/eller fylkeskommuner eller mellom kommunale og private skoler. Det er også positivt at forholdet til taushetspliktreglene er blitt mer avklart i bestemmelsens femte ledd.
- KS øvrige synspunkter til det foreliggende forslaget til ny § 15-10 er at bestemmelsen er lang og forholdsvis detaljert, noe som kan få konsekvenser for bl.a. lesbarheten og brukervennligheten. Dette oppveies til en viss grad ved at annet til fjerde ledd regulerer ulike behandlingssituasjoner og dermed avklarer på en mer tydelig måte hvilke krav som gjelder ved innhenting og deling av personopplysninger om den enkelte elev ved skolebytte.
- Som nevnt ovenfor er KS av den oppfatning at generelle regler bør fremgå av lov, mens spesifikke og detaljerte regler bør fastsettes i forskrift dersom man ønsker å gi rettslig normerende regler. KS støtter dermed forslaget om egen forskriftshjemmel for nærmere regulering av behandling, formålet med behandlingen, behandlingsansvar mv., slik forslaget til sjette ledd gir uttrykk for.
-

Administrative og økonomiske konsekvenser

- KS ønsker innspill på administrative og økonomiske konsekvenser som ikke anses godt nok belyst i høringsnotatet. Konkrete eksempler
- Konsekvenser knyttet til internkontroll
- Samlede effekt av tilsynelatende minimale lovendringer som hver for seg ikke vil gi vesentlige økonomiske og/eller administrative konsekvenser.

Litt lesehjelp

Selve lovforslaget er et eget dokument

Forslagene er i forhold til gjeldende lov, ikke til NOU-en.

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1998-07-17-61>

De viktigste endringene står i kap. 1.3

Diverse

Noen overordnede kommentarer

- Forholdet til kommuneloven
  - Eksempler: lekser, eneundervisning
  - Forholdet mellom § 1-4 og §§ 28-1 og 28-2
  - Skolen er ikke et rettssubjekt
- Bruk av lovregulering. Rettigheter og plikter. Utforming av lovtekster
  - Avveining mellom nasjonale mål og lokaldemokrati (prinsippene i kommuneloven)(og også profesjonens ansvar)
  - Plikt, rettighet, sørge for, krav til
  - Eksempler: vedtakskompetanse i håndhevingssaker, talemål i undervisningen
  - Hva skal i lov, forskrift, veileder
- Dokumentasjon og rapportering. Internkontroll

Refleksjon

Refleksjon og drøfting på forhånd

- Hva er en brukervennlig og anvendbar opplæringslov for kommunen?
- Hva er felles nasjonale formål på opplæringsområdet som trenger begrensning i den kommunale handlefriheten?
- Hva betyr det at det er innskrenkningene i kommunens handlingsrom som må ha hjemmel i lov?
- Internkontroll: hver gang man tenker at det kan stå i loven, hvilke konsekvenser får det for internkontrollen og for hva kommunestyret/hovedutvalget skal eller bør etterspørre?
- Bør fysisk inngripen overfor elever lovreguleres? Hvorfor ja eller nei.
- Regulering av skoledemokratiet: fordeler og ulemper. Hvordan ville dere gjort det hvis dere fikk bestemme selv?
- Hva tenker dere om statsforvalterens rolle i håndhevings saker om mobbing/skolemiljø? Vedtak om hva skolen skal gjøre eller vedtak om at kommunen må rydde opp?
- Hva er de viktigste administrative og økonomiske konsekvenser av lovforslagene. Husk internkontroll og summen av alle «små» forslag.

Forslag til drøftinger i etterkant

- Hva innebærer et generelt forsvarlighetskrav. Hva er en forsvarlig vikarordning?
- Fysisk inngripen: hva trenger kommunene at blir lovregulert, hvordan lovregulere det, forholdet til krenkelser: både at det allerede er en bestemmelse om at elever ikke skal krenkes og at lærere kan bli beskyldt for å krenke dersom de griper inn.
- Fjernundervisning – hvordan lovregulere for innovasjon?
- Hvordan slår internkontrollbestemmelsen inn: hvordan dokumentere for tillit? Kommunen som sydebukk når det praktiserer internkontrollbestemmelsen og lærerne roper om for mye tid til dokumentasjon og rapportering. Hvordan griper dette inn i lokalpolitikernes roller?
- Håndhevingsordningen i mobbe-/skolemiljø saker. Konsekvenser for kommunen.
- Fysisk tilrettelegging. Forholdet til fysisk skolemiljø, universell utforming
- Kulturskolen, skolemiljø og krenkelser: hvordan kan dette gjøres i vår kommune?
- Kommunen skal sørge for at lærerne sørger for - hva innebærer dette egentlig for kommunen?